

13 ч
Д

Изх.№ АСЕП-0028 / 15.06.2016г.

ДО:

Г-Н ИСКРЕН ВЕСЕЛИНОВ

ЧЛЕН НА 43-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ НА
ДЕЙНОСТТА НА КЕВР

Г-Н ВЛАДИСЛАВ НИКОЛОВ

ЧЛЕН НА 43-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ЗАМЕСТНИК-ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ЗА
НАБЛЮДЕНИЕ НА ДЕЙНОСТТА НА КЕВР

От:

СДРУЖЕНИЕ „АСОЦИАЦИЯ СВОБОДЕН ЕНЕРГИЕН ПАЗАР“

ГР. СОФИЯ 1612, УЛ. „НАЙДЕН ГЕРОВ“ № 6, ЕТ. 4, ОФИС 7

e-mail: office@asep.bg

ОТНОСНО: Състояние на пазара на електрическа енергия

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ВЕСЕЛИНОВ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН НИКОЛОВ,**

„Асоциация Свободен Енергиен Пазар“ (АСЕП) е сдружение с нестопанска цел, учредено през 2014г., което представлява общите интереси на търговците на електрическа енергия, производителите на електрическа енергия и потребителите на свободния пазар на електрическа енергия. Сред нашите членове са някои от водещите търговци на електрическа енергия. **Наш приоритет е изграждането и поддържането на прозрачна, конкурентна и предвидима пазарна среда** чрез сътрудничество с институциите, други представители от бранша и заинтересовани пазарни участници.

Във връзка с предстоящото на 16 юни 2016г. заседание на председателстваната от Вас парламентарна Комисия за наблюдение на дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР), на което КЕВР ще представи оценката си за развитието на либерализирания пазар на електрическа енергия, бихме желали да представим на Вашето внимание виждането на АСЕП за функционирането на пазара, отразяващо практическия опит на търговците на електрическа енергия:

- **Моделът, при който крайните снабдители притежават дружества – търговци на електрическа енергия на свободния пазар, позволява изкривяващ конкуренцията достъп на цитираните търговски дружества до данни и информация за клиентите на регулирания пазар.**

Поради естеството на своите функции, операторите на разпределителните мрежи администрират цялата база данни за трафика на електроенергия на съответната територия. По отношение на крайните клиенти това включва данните за консумираната енергия за даден период от време, както и персонални данни за контакт със съответния потребител. Тъй като администрират и процедурата по първоначална смяна на доставчик на свободен пазар, електроразпределителните предприятия разполагат също с информация относно започналите процедури по регистрацията на потребителите си, както и подадените заявления за присъединяване на потребители. Възможността тази информация да бъде предоставена на дружеството на търговец от икономическата група на съответния краен снабдител поставя останалите търговци на свободен пазар в неконкурентно положение.

- **Приетите от КЕВР Правила за търговия с електрическа енергия¹ (ПТЕЕ) позволяват на крайните снабдители да прехвърлят върху търговците целия финансов риск, свързан със вземанията от крайния потребител.** С рамкови договори, предлагани от крайните снабдители, върху търговеца се налагат банкови гаранции, например в размер на цената за месечната консумация на клиента за изминал период. При клиенти с по-висока консумация това е съществен финансов ресурс, който действа възпрепятстващо. Клиентите със стандартизирани товари профили са задължени да заплащат предоставяните им от електроразпределителните дружества мрежови услуги чрез търговеца на електрическа енергия. С това, на търговеца се налагат непристъпни задължения за събиране на такси за мрежови услуги, влизачи в обхвата на лицензионната дейност на ЕРД. В допълнение, извършването на масови плащания от страна на клиенти към търговци и между търговци е свързано с правната и икономическата сигурност на гражданския и търговския оборот, затова считаме, че съответните норми на ПТЕЕ следва да се преосмислят и съгласуват с БНБ като регулатор на платежните услуги.

- **Прилагащата ПТЕЕ Инструкция² налага сложна административна процедура за излизане на битовите потребители на свободния пазар,** включваща нотариални заверки с допълнителни разходи за потребителя, както и срокове, комфортни за крайните снабдители, но носещи рискове за неизпълнение и финансови загуби за търговците. Това действа възпиращо и демотивиращо за самите клиенти и изисква от търговците неоправдан времеви и административен ресурс.

- **Използването на стандартизирани товари профили** като мярка, заместваща инсталирането на интелигентни електромери с почасово отчитане на потреблението, **не е унифицирано в национален мащаб и създава технически спънки на търговците на свободния пазар при тяхната работа с потребителите ниско напрежение.** Начинът за изпращане на данни за измерванията от трите дружества – крайни снабдители остава различен, въпреки необходимостта да се възприеме единният формат на ENTSO-E³. ЕРД нямат телефони за връзка в случай на мрежови проблеми. На

¹ ПРАВИЛА ЗА ТЪРГОВИЯ С ЕЛЕКТРИЧЕСКА ЕНЕРГИЯ. Издадени от Комисията за енергийно и водно регулиране, обн., ДВ, бр. 66 от 26.07.2013 г., в сила от 26.07.2013 г., изм. и доп., бр. 39 от 9.05.2014 г., изм. и доп., бр. 90 от 20.11.2015 г., в сила от 20.11.2015 г.

² ИНСТРУКЦИЯ за реда и условията за смяна на доставчик на електрическа енергия на клиенти, притежаващи обекти, за които се прилагат стандартизирани товари профили. Приета от КЕВР на 29.03.2016г., на основание чл. 103а от Правилата за търговия с електрическа енергия, в сила от 01.04.2016г.

³ ENTSO-E – Европейска мрежа на операторите на електропреносни системи

търговците се изпращат фактури за големи групи клиенти, в pdf-формат, като в тях не е дадено разпределение по клиенти. Има случаи, когато търговците получават СТП с нулеви стойности за клиенти, които имат значително потребление, в резултат на което търговецът отчита недостиг и значително се повишава цената на небалансите.

- **Насоките за енергийно регулиране в доклада на КЕВР от 27.05.2016г.⁴ и проекта на ценово решение⁵ от 01.07.2016г. ще имат изключително негативни последици върху целия свободен пазар в страната и ще забавят бъдещото му развитие, тъй като по административен ред регулираните цени на електрическата енергия за небитовите клиенти ниско напрежение, които не са избрали друг доставчик, се променят драстично до нива, конкуриращи цените на свободния електроенергиен пазар. Това нарушава пазарните отношения, тъй като конкуренцията трябва да се развива на свободния пазар, а не да се противопоставя регулирания на свободния пазар. Този подход поставя в неравностойно положение всички търговци на електрическа енергия спрямо крайните снабдители, които в момента по подразбиране снабдяват тази категория клиенти, тъй като елиминира икономическата логика за клиентите да преминават към свободния пазар на електрическа енергия. Ефектът от това ще бъде не само липса на преминаване на клиенти към свободния пазар, но и връщане на такива клиенти от свободния към снабдяване от регулирания пазар. В този смисъл, това регулаторно решение в крайна сметка е против либерализацията на пазара и създава необосновано предимство за крайните снабдители на пазара на електрическа енергия.**

- **Обсъждането на нов модел на пазара на електрическа енергия постоянно се отлага, независимо от многократно декларираните срокове. Отсъства прозрачност по отношение на доклада на Световната банка и препоръките в този доклад. Пълната либерализация на пазара се обвързва с приемането на механизъм за защита на уязвимите потребители, по отношение на който остава неизяснен най-важният въпрос - източникът на финансиране.**

- **Стартирането на българската енергийна борса със сегмента ден напред е важна стъпка към промяна на електроенергийния пазар. Бави се обаче планираното за м. юни 2016г. стартиране на платформа за дългосрочна търговия. Продажбите, осъществени на борсата, са едва около 4% от brutното потребление в страната. Този малък дял прави борсата крехка и зависима от поведението на големите производители.**

Обобщено, виждането на АСЕП относно състоянието на пазара на електрическа енергия е, че пазарът на дребно, едва стартирал, се разрушава. Действащата нормативна рамка и ценовите регулаторни решения превръщат търговците на електрическа енергия в буфер за всички финансови рискове и драстично намаляват тяхната конкурентоспособност, като в същото време предоставят необосновани предимства за икономическите групи на крайните снабдители. Това ще доведе до свиване на пазарния сегмент. На пазара на едро все още не са отпаднали

⁴ ДОКЛАД за утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“

http://www.dker.bg/kalendarно_sybitiebg.php?ka=1407

⁵ ПРОЕКТ НА РЕШЕНИЕ за утвърждаване на цени в сектор "Електроенергетика", считано от 01.07.2016 г.

http://www.dker.bg/kalendarно_sybitiebg.php?ka=1411

асоциация свободен енергиен пазар
free energy market association

ограниченията на конкуренцията, борсата има ниска ликвидност и зависи от поведението на големите производители.

Надяваме се предоставеният моментен разрез на пазара на електрическа енергия, отразяващ практическия опит на търговците, да бъде отчетен при обсъждането на доклада на КЕВР в парламентарната комисия.

Оставаме на разположение за допълнително съдействие.

С уважение,

Красимира Пищухина
Изпълнителен директор на АСЕП